സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ 042

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/fd5

അധ്യായ 42

ശ്രീമാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

തതോ ഗച്ഛേത്തു രാജേന്ദ്ര പിപ്പലേശ്വരമുത്തമമ് .

യത്ര സിദ്ധോ മഹായോഗീ പിപ്പലാദോ മഹാതപാഃ .. 42.1 ..

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച -

പിപ്പലാദസ്യ ചരിതം ശ്രോതുമിച്ഛാമ്യഹം വിഭോ .

മാഹാത്മ്യം തസ്യ തീർഥസ്യ യത്ര സിദ്ധോ മഹാതപാഃ .. 42.2 ..

കസ്യ പുത്രോ മഹാഭാഗ കിമർഥം കൃതവാംസ്തപഃ .

ഏതദ്വിസ്തരതഃ സർവം കഥയസ്വ മമാനഘ .. 42.3 ..

മാർകണ്ഡേയ ഉവാച -

മിഥിലാസ്ഥോ മഹാഭാഗോ വേദവേദാങ്ഗപാരഗഃ .

യാജ്ഞവൽക്യഃ പുരാ താത ചചാര വിപുലം തപഃ .. 42.4 ..

താപസീ തസ്യ ഭഗിനീ യാജ്ഞവൽക്യസ്യ ധീമതഃ .

സാ സപ്തമേഽപി വർഷേ ച വൈധവ്യം പ്രാപ ദൈവതഃ .. 42.5 ..

പൂർവകർമവിപാകേന ഹീനാഭൂത്പിതൃമാതൃതഃ .

നാഭൂത്തത്പതിപക്ഷേഽപി കോഽപീത്യേകാകിനീ സ്ഥിതാ .. 42.6 ..

ഭൂമൗ ഭ്രമന്തീ ഭ്രാതുഃ സാ സമീപമഗമച്ഛനൈഃ .

ചചാര ച തപഃ സോഽപി പരലോകസുഖേപ്സയാ .. 42.7 ..
ചചാര സാപി തത്രസ്ഥാ ശുശ്രൂഷന്തീ മഹത്തപഃ .
കസ്മിംശ്ചിത്സമയേ സാഥ സ്നാതാഹനി രജസ്വലാ .. 42.8 ..
അന്തർവാസോ ധൃതവതീ ദൃഷ്ട്വാ കർപടകം രഹഃ .
യാജ്ഞവൽക്യോഽപി തദ്രാത്രൗ സുപ്തോ യത്ര സുസംവൃതഃ .. 42.9 ..
സ്വപ്നം ദൃഷ്ട്വാത്യജച്ഛുക്രം കൗപീനേ രക്തബിന്ദുവത് .
വിരാജിതേന തപസാ സിദ്ധം തദനലപ്രഭമ് .. 42.10 ..
യാവത്പ്രബുദ്ധോ വിപ്രോഽസൗ വീക്ഷ്യോച്ഛിഷ്ടം തദംശുകമ് .
ചിക്ഷേപ ദൂരതോഽസ്പൃശ്യം ശൗചം കൃത്വാ വിധാനതഃ .. 42.11 ..
നിഷിദ്ധം തു നിശി സ്നാനമിതി സുഷ്വാപ സ ദ്വിജഃ .
നിശീഥേ സാപി തദ്വസ്ത്രം ഭഗസ്യാവരണം വ്യധാത് .. 42.12 ..
പ്രാതരന്വേഷയാമാസ മുനിർവസ്ത്രമിതസ്തതഃ .
തതഃ സാ ബ്രാഹ്മണീ പ്രാഹ കിം അന്വേഷയസേ പ്രഭോ .
കേന കാര്യം തവ തഥാ വദസ്വ മമ തത്ത്വതഃ .. 42.13 ..

യാജ്ഞവൽക്യ ഉവാച -
അപവിത്രോ മയാ ഭദ്രേ സ്വപ്നോ ദൃഷ്ടോഽദ്യ വൈ നിശി .
സക്ലേദം തത്ര മേ വസ്ത്രം നിക്ഷിപ്തം തന്ന ദൃശ്യതേ .. 42.14 ..
തച്ഛ്രുത്വാ ബ്രാഹ്മണീ വാക്യം ഭീതഭീതാവദന്നൃപ .
തദ്വസ്ത്രം തു മയാ വിപ്ര സ്നാത്വാ ഹ്യന്തഃ കൃതം മഹത് .. 42.15 ..
തസ്യാസ്തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ഹാഹേത്യുക്ത്വാ മഹാമുനിഃ .
നിപപാത തദാ ഭൂമൗ ഛിന്നമൂല ഇവ ദ്രുമഃ .. 42.16 ..
കിമേതദിതി സേത്യുക്ത്വാ ഹ്യാകാശമിവ നിർമലാ .
ആശ്വാസയന്തീ തം വിപ്രം പ്രോവാച വചനം തദാ .. 42.17 ..
വദസ്വ കാരണം താത ഗുഹ്യാദ്ഗുഹ്യതരം യദി .
പ്രതീകാരോഽസ്യ യേനൈവ വിമൃശ്യ ക്രിയതേ ത്വരാ .. 42.18 ..
തതഃ സ സുചിരം ധ്യാത്വാ ലബ്ധവാഗ്വൈ തതഃ ക്ഷണമ് .
പ്രോവാച സാധ്വസമനാ യത്തച്ഛൃണു നരേശ്വര .. 42.19 ..
നാത്ര ദോഷോഽസ്തി തേ കശ്ചിന്മമ ചൈവ ശുഭവ്രതേ .
തവോദരേ തു ഗർഭോ യസ്തത്ര ദൈവം പരായണമ് .. 42.20 ..

തസ്യ തത്ത്വേന രക്ഷാ ച ത്വയാ കാര്യാ സദൈവ ഹി .
വിനാശീ നൈവ കർതവ്യോ യാവത്കാലസ്യ പര്യയഃ .. 42.21 ..
തഥേതി വ്രീഡിതാ സാധ്വീ ദൂയമാനേന ചേതസാ .
അപാലയച്ച തം ഗർഭം യാവത്പുത്രോ ഹ്യജായത .. 42.22 ..
ജാതമാത്രം ച തം ഗർഭം ഗൃഹീത്വാ ബ്രാഹ്മണീ ച സാ .
അശ്വത്ഥച്ഛായാമാശ്രിത്യ തമുത്സൃജ്യ വചോഽബ്രവീത് .. 42.23 ..
യാനി സത്ത്വാനി ലോകേഷു സ്ഥാവരാണി ചരാണി ച .
താനി സർവാണി രക്ഷന്തു ത്യക്തം വൈ ബാലകം മയാ .. 42.24 ..
ഏവമുക്ത്വാ ഗതാ സാ തു ബ്രാഹ്മണീ നൃപസത്തമ .
തഥാഗതഃ സ തു ശിശുസ്തത്ര സ്ഥിത്വാ മുഹൂർതകമ് .. 42.25 ..
പാണിപാദൗ വിനിക്ഷിപ്യ നികുഞ്ച്യ നയനേ ശുഭേ .
ആസ്യം തു വികൃതം കൃത്വാ രുരോദ വികൃതൈഃ സ്വരൈഃ .. 42.26 ..
തേന ശബ്ദേന വിത്രസ്താഃ സ്ഥാവരാ ജങ്ഗമാശ്ച യേ .
ആകമ്പിതാ മഹോത്പാതൈഃ സശൈലവനകാനനാ .. 42.27 ..
തതോ ജ്ഞാത്വാ മഹദ്ഭൂതം ക്ഷുധാവിഷ്ടം ദ്വിജർഷഭമ് .
ന ജഹാതി നഗശ്ഛായാം പാനാർഥായ തതഃ പരമ് .
അപിബച്ച സുതം തസ്മാദദ്ഭുതം ചൈവ ഭാരത .. 42.28 ..
ഏവം സ വർധിതസ്തത്ര കുമാരോ നിജചേതസി .
ചിന്തയാമാസ വിശ്രബ്ധഃ കിം മമ ഗ്രഹഗോചരമ് .. 42.29 ..
തതഃ ക്രൂരസഭാചാരഃ ക്രൂരം ദൃഷ്ട്വാ നിരീക്ഷിതഃ .
പപാത സഹസാ ഭൂമൗ ശനൈശ്ചാരീ ശനൈശ്ചരഃ .. 42.30 ..
ഉവാച ച ഭയത്രസ്തഃ കൃതാഞ്ജലിപുടസ്തദാ .
കിം മയാപകൃതം വിപ്ര പിപ്പലാദ മഹാമുനേ .. 42.31 ..
ചരണ്വ്യേ ഗഗനാദ്യേന പാതിതോ ധരണീതലേ .
സൗരിണാ ഹ്യേവമുക്തസ്തു പിപ്പലാദോ മഹാമുനിഃ .. 42.32 ..
ക്രോധരൂപോഽബ്രവീദ്വാക്യം തച്ഛൃണുഷ്വ നരാധിപ .
പിതൃമാതൃവിഹീനസ്യ മമ ബാലസ്യ ദുർമതേ .
പീഡാം കരോഷി കസ്മാത്ത്വം സൗരേ ബ്രൂഹി ഹ്യശേഷതഃ .. 42.33 ..

ശനൈശ്ചര ഉവാച -

ക്രൂരസ്വഭാവഃ സഹജോ മമ ദൃഷ്ടിസ്തഥേദൃശീ .
മുഞ്ചസ്വ മാം തഥാ കർതാ യദ്ബ്രവീഷി ന സംശയഃ .. 42.34 ..

പിപ്പലാദ ഉവാച -
അദ്യപ്രഭൃതി ബാലാനാം വർഷാദാ ഷോഡശാദ്ഗ്രഹ .
പീഡാ ത്വയാ ന കർതവ്യാ ഏഷ തേ സമയഃ കൃതഃ .. 42.35 ..
ഏവമസ്ത്വിതി ചോക്ത്വാ സ ജഗാമ പുനരാഗതഃ .
ദേവമാർഗം ശനൈശ്ചാരീ പ്രണമ്യ ഋഷിസത്തമമ് .. 42.36 ..
ഗതേ ചാദർശനം തത്ര സോഽപി ബാലോ മഹാഗ്രഹഃ .
വിചിന്തയന്വൈ പിതരം ക്രോധേന കലുഷീകൃതഃ .. 42.37 ..
ആഗ്നേയീം ധാരണാം ധ്യാത്വാ ജനയാമാസ പാവകമ് .
കൃത്യാമന്ത്രൈർജുഹാവാഗ്നൗ കൃത്യാ വൈ സംഭവത്വിതി .. 42.38 ..
താവജ്ഝടിതി സാ കന്യാ ജ്വാലാമാലാവിഭൂഷിതാ .
ഹുതഭുക്സദൃശാകാരാ കിം കരോമീതി ചാബ്രവീത് .. 42.39 ..
ശോഷയാമി സമുദ്രാൻ കിം ചൂർണയാമി ച പർവതാൻ .
അവനിം വേഷ്ടയാമീതി പാതയേ കിം നഭസ്തലമ് .. 42.40 ..
കസ്യ മൂർധ്നി പതിഷ്യാമി ഘാതയാമി ച കം ദ്വിജ .
ശീഘ്രമാദിശ്യതാം കാര്യം മാ മേ കാലാത്യയോ ഭവേത് .. 42.41 ..
തസ്യാസ്തദ്വചനം ശ്രുത്വാ പിപ്പലാദോ മഹാതപാഃ .
ക്രോധസംരക്തനയന ഇദം വചനമബ്രവീത് .. 42.42 ..
മഹതാ ക്രോധവേഗേന മയാ ത്വം ചിന്തിതാ ശുഭേ .
പിതാ മേ യാജ്ഞവൽക്യശ്ച തസ്യ ത്വം പത മാചിരമ് .. 42.43 ..
ഏവമുക്ത്വാഗമച്ഛീഘ്രം സ്ഫോടയന്തീ നഭസ്തലമ് .
മിഥിലാസ്ഥോ മഹാപ്രാജ്ഞസ്തപസ്തേപേ മഹാമനാഃ .. 42.44 ..
യാവത്പശ്യതി ദിഗ്ഭാഗം ജ്വലനാർകസമപ്രഭമ് .
യാജ്ഞവൽക്യോ മഹാതേജാ മഹദ്ഭൂതമുപസ്ഥിതമ് .. 42.45 ..
തദ്ദൃഷ്ട്വാ സഹസായാന്തം ഭീതഭീതോ മഹാമുനിഃ .
അനുയുക്തോഽഥ ഭൂതേന ജനകം നൃപതിം യയൗ .. 42.46 ..
ശരണ്യം മാമനുപ്രാപ്തം വിദ്ധി ത്വം നൃപസത്തമ .
മഹദ്ഭൂതഭയാദ്രക്ഷ യദി ശക്നോഷി പാർഥിവ .. 42.47 ..

ബ്രഹ്മതേജോഭവം ഭൂതമനിവാര്യം ദുരാസദമ് .
ന ച ശക്നോമ്യഹം ത്രാതും രാജാ വചനമബ്രവീത് .. 42.48 ..
തതശ്ചാന്യം നൃപശ്രേഷ്ഠം ശരണാർഥീ മഹാതപാഃ .
ജഗാമ തേന മുക്തോഽസൗ ചേന്ദ്രസ്യ സദനം ഭയാത് .. 42.49 ..
ദേവരാജ നമസ്തേഽസ്തു മഹാഭൂതഭയാന്നൃപ .
കമ്പമാനോഽബ്രവീദ്വിപ്രോ രക്ഷസ്വേതി പുനഃപുനഃ .. 42.50 ..
തസ്യ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ ദേവരാജോഽബ്രവീദിദമ് .
ന ശക്നോമി പരിത്രാതും ബ്രഹ്മകോപാദഹം മുനേ .. 42.51 ..
തതഃ സ ബ്രഹ്മഭവനം ബ്രാഹ്മണോ ബ്രഹ്മവിത്തമഃ .
ജഗാമ വിഷ്ണുലോകം ച തേനാപീത്യുക്ത ഏവ സഃ .. 42.52 ..
തതഃ സ മുനിരുദ്വിഗ്നോ നിരാശോ ജീവിതേ നൃപ .
അനുഗമ്യമാനോ ഭൂതേന അഗച്ഛച്ഛങ്കരാലയമ് .. 42.53 ..
തസ്യ യോഗബലോപേതോ മഹാദേവസ്യ പാണ്ഡവ .
നഖമാംസാന്തരേ ഗുപ്തോ യഥാ ദേവോ ന പശ്യതി .. 42.54 ..
തദന്തേ ചാഗമദ്ഭൂതം ജ്വലനാർകസമപ്രഭമ് .
മുഞ്ച മുഞ്ചേതി പുരുഷം ദേവദേവം മഹേശ്വരമ് .. 42.55 ..
ഏവമുക്തോ മഹാദേവസ്തേന ഭൂതേന ഭാരത .
യോഗീന്ദ്രം ദർശയാമാസ നഖമാംസാന്തരേ തദാ .. 42.56 ..
സംസ്ഥാപ്യ ഭൂതം ഭൂതേശഃ പരമാപദ്ഗതം മുനിമ് .
ഉവാച മാ ഭൈസ്ത്വം വിപ്ര നിർഗച്ഛസ്വ മഹാമുനേ .. 42.57 ..
തതഃ സുസൂക്ഷ്മദേഹസ്ഥം ഭൂതം ദൃഷ്ട്വാബ്രവീദിദമ് .
കിമസ്യ ത്വം മഹാഭൂത കരിഷ്യസി വദസ്വ മേ .. 42.58 ..

കൃത്യോവാച -
ക്രോധാവിഷ്ടേന ദേവേശ പിപ്പലാദേന ചിന്തിതാ .
അസ്യ ദേഹം ഹനിഷ്യാമി ഹിംസാർഥം വിദ്ധി മാം പ്രഭോ .. 42.59 ..
ഏതച്ഛ്രുത്വാ മഹാദേവോ ഭൂതസ്യ വദനാച്ച്യുതമ് .
കടിസ്ഥം യാജ്ഞവൽക്യം ച മന്ത്രയാമാസ മന്ത്രവിത് .. 42.60 ..
യോഗീശ്വരേതി വിപ്രസ്യ കൃത്വാ നാമ യുധിഷ്ഠിര .
വിസർജയിത്വാ ദേവേശസ്തത്രൈവാന്തരധീയത .. 42.61 ..

പ്രേഷയിത്വാ തു തം ഭൂതം പിപ്പലാദോഽപി ദുർമനാഃ .
പിതൃമാതൃസമുദ്വിഗ്നോ നർമദാതടമാശ്രിതഃ .. 42.62 ..
ഏകാങ്ഗുഷ്ഠോ നിരാഹാരോ വർഷാദാ ഷോഡശാന്നൃപ .
തോഷയാമാസ ദേവേശമുമയാ സഹ ശങ്കരമ് .. 42.63 ..
തതസ്തത്തപസാ തുഷ്ടഃ ശങ്കരോ വാക്യമബ്രവീത് .. 42.64 ..

ഈശ്വര ഉവാച -
പരിതുഷ്ടോഽസ്മി തേ വിപ്ര തപസാനേന സുവ്രത .
വരം വൃണീഷ്വ തേ ദദ്മി മനസാ ചേപ്സിതം ശുഭമ് .. 42.65 ..

പിപ്പലാദ ഉവാച -
യദി മേ ഭഗവാംസ്തുഷ്ടോ യദി ദേയോ വരോ മമ .
അത്ര സംനിഹിതോ ദേവ തീർഥേ ഭവ മഹേശ്വര .. 42.66 ..
ഏവമുക്തസ്തഥേത്യുക്ത്വാ പിപ്പലാദം മഹാമുനിമ് .
ജഗാമാദർശനം ദേവോ ഭൂതസങ്ഘസമന്വിതഃ .. 42.67 ..
പിപ്പലാദോ ഗതേ ദേവേ സ്നാത്വാ തത്ര മഹാമ്ഭസി .
സ്ഥാപയിത്വാ മഹാദേവം ജഗാമോത്തരപർവതമ് .. 42.68 ..
തത്ര തീർഥേ നരോ ഭക്ത്യാ സ്നാത്വാ മന്ത്രയുതം നൃപ .
തർപയിത്വാ പിതൄൻ ദേവാൻ പൂജയേച്ച മഹേശ്വരമ് .. 42.69 ..
അശ്വമേധസ്യ യജ്ഞസ്യ ഫലം പ്രാപ്നോത്യനുത്തമമ് .
മൃതോ രുദ്രപുരം യാതി നാത്ര കാര്യാ വിചാരണാ .. 42.70 ..
അഥ യോ ഭോജയേദ്വിപ്രാൻ പിതൄനുദ്ദിശ്യ ഭാരത .
തസ്യ തേ ദ്വാദശാബ്ദാനി മോദന്തേ ദിവി തർപിതാഃ .. 42.71 ..
സംന്യാസേന തു യഃ കശ്ചിത്തത്ര തീർഥേ തനും ത്യജേത് .
അനിവർതികാ ഗതിസ്തസ്യ രുദ്രലോകാത്കദാചന .. 42.72 ..
ഏതത്സർവം സമാഖ്യാതം യത്പൃഷ്ഠോ ഹി ത്വയാനഘ .
മാഹാത്മ്യം പിപ്പലാദസ്യ തീർഥസ്യോത്പത്തിരേവ ച .. 42.73 ..
ഏതത്പുണ്യം പാപഹരം ധന്യം ദുഃസ്വപ്നനാശനമ് .
പഠതാം ശൃണ്വതാം ചൈവ സർവപാപക്ഷയോ ഭവേത് .. 42.74 ..

.. ഇതി ശ്രീസ്കാന്ദേ മഹാപുരാണ ഏകാശീതിസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പഞ്ചമ ആവന്ത്യഖണ്ഡേ രേവാഖണ്ഡേ നർമദാമാഹാത്മ്യേ പിപ്പലാദതീർഥമാഹാത്മ്യവർണനം നാമ ദ്വിചത്വാരിംശോƒധ്യായഃ ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=സ്കന്ദപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ_5_(അവന്തീഖണ്ഡഃ)/രേവാ_ഖണ്ഡമ്/അധ്യായഃ_042&oldid=66462" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്